

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius,

tel. +370 5 268 5186, el. p. info@teismai.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2025-01-

Nr. 4R-

DĖL DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNO ATASKAITOS PATEIKIMO

Atsižvelgdami į tai, kad teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas, vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 38 straipsnio 4 dalimi, tiesiogiai atsiskaito duomenų valdytojo aukščiausio lygio vadovybei, Teisėjų tarybai teikiame Lietuvos Respublikos teismų ir Nacionalinės teismų administracijos duomenų apsaugos pareigūno 2025 m. sausio 22 d. ataskaitą Nr. 3R-168 (toliau – ataskaita).

Ataskaita bus pristatyta artimiausio eilinio Teisėjų tarybos posėdžio metu.

Teisėjų tarybai siūlytina pavesti Nacionalinei teismų administracijai išsiųsti ataskaitą Lietuvos Respublikos teismams.

PRIDEDAMA. Ataskaita, 5 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

Inga Dauparaitė, tel. +370 604 85811, el. p. inga.dauparaite@teismai.lt

**LIETUVOS
TEISMAI**

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ IR NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS DUOMENŲ APSAUGOS PAREIGŪNO ATASKAITA

2025 m. sausio 23 d. Nr. 3R-168
Vilnius

Pagrindiniai 2024 metais atlikti darbai asmens duomenų apsaugos srityje

2024 metais, kaip ir 2022–2023 metais, didelis dėmesys skirtas asmens duomenų apsaugos kultūros stiprinimui teismuose ir teismų sistemos darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumo didinimui asmens duomenų apsaugos srityje, siekiant užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymas atitiktų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus:

– peržiūrėti ir atnaujinti teisės aktai:

- Informacijos apie teismų veiklą ir bylas teikimo viešosios informacijos rengėjams taisyklės;
- Neviešų duomenų tvarkymo Lietuvos teismų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas;
- Teismo posėdžių tvarkaraščių teikimo viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams taisyklės;

– suorganizuotas nuotolinis teismų darbuotojų, koordinuojančių asmens duomenų apsaugos klausimus teismuose, susitikimas-diskusija „Asmens duomenų tvarkymas teismuose“, kurio metu teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas aptarė teismams aktualius asmens duomenų tvarkymo klausimus;

– peržiūrėta ir atnaujinta teismams aktuali informacija dėl asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos, skelbiama teismų intraneto dažniausiai užduodamų klausimų skiltyje;

– peržiūrėti ir teismams pagal kompetenciją persiųsti 403 iš trečiųjų asmenų gauti pranešimai dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų;

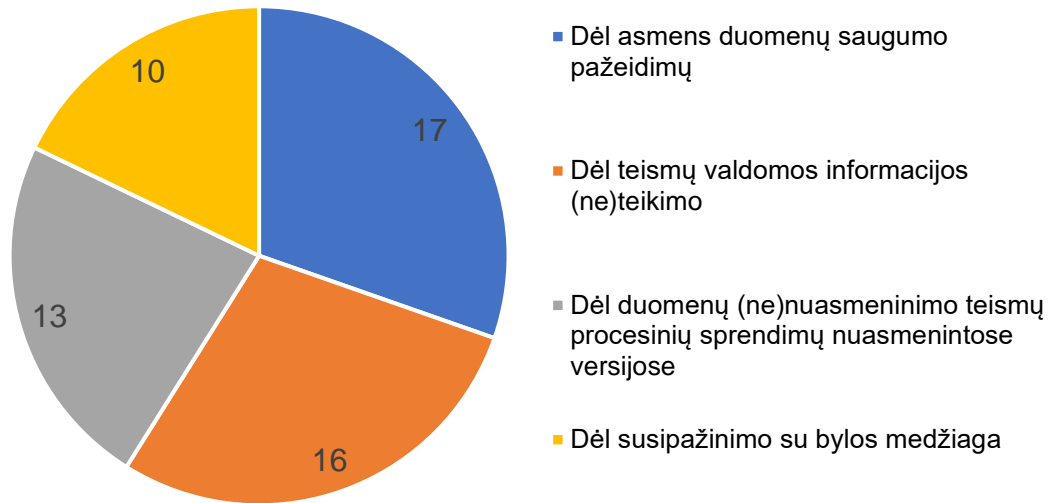
– teismams suteiktos 63 konsultacijos asmens duomenų tvarkymo klausimais.

Konsultacijos asmens duomenų tvarkymo klausimais

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnas 2024 m. teikė konsultacijas teismų darbuotojams asmens duomenų tvarkymo klausimais: iš viso 2024 m. suteikė 63 konsultacijas, iš jų – 27 telefonu, 36 – el. paštu (2023 m. suteikė 78 konsultacijas, iš jų – 31 telefonu, 47 – el. paštu, 2022 m. suteikė 90 konsultacijų, iš jų – 53 telefonu, 37 – el. paštu).

2024 m., kaip ir 2022–2023 metais, teismų darbuotojams, tvarkantiems asmens duomenis, išlieka aktualūs BDAR įgyvendinimo ir taikymo klausimai, ypač dėl reagavimo į galimus asmens duomenų saugumo pažeidimus, teismų procesinių sprendimų nuasmeninimo ir asmenų prašymų pateikti teismo valdomą informaciją vertinimo asmens duomenų apsaugos kontekste.

2024 m. dažniausiai teismų užduodami klausimai

Tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai

2024 metais Administracija pagal kompetenciją teismams persiuntė iš trečiųjų asmenų gautus pranešimus dėl 403 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (2023 metais tokių pranešimų buvo 542, 2022 metais – 523, 2021 metais – 312), iš kurių 236 atvejai (2023 metais – 328 atvejai, 2022 metais – 323 atvejai) teismų buvo įvertinti kaip asmens duomenų saugumo pažeidimai (kai iš nenuasmenintų duomenų buvo galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę) ir užfiksuoti teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose Asmens duomenų tvarkymo teismuose taisyklių, patvirtintų Teisėjų tarybos 2018 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 13P-80-(7.1.2), nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad 2024 metais, kaip ir 2022–2023 metais, išlieka ta pati tendencija – dėl žmogiškosios ir (ar) techninės klaidos dažniausiai lieka nenuasmeninti pavieniai viešai neskelbtini duomenys, tokie kaip:

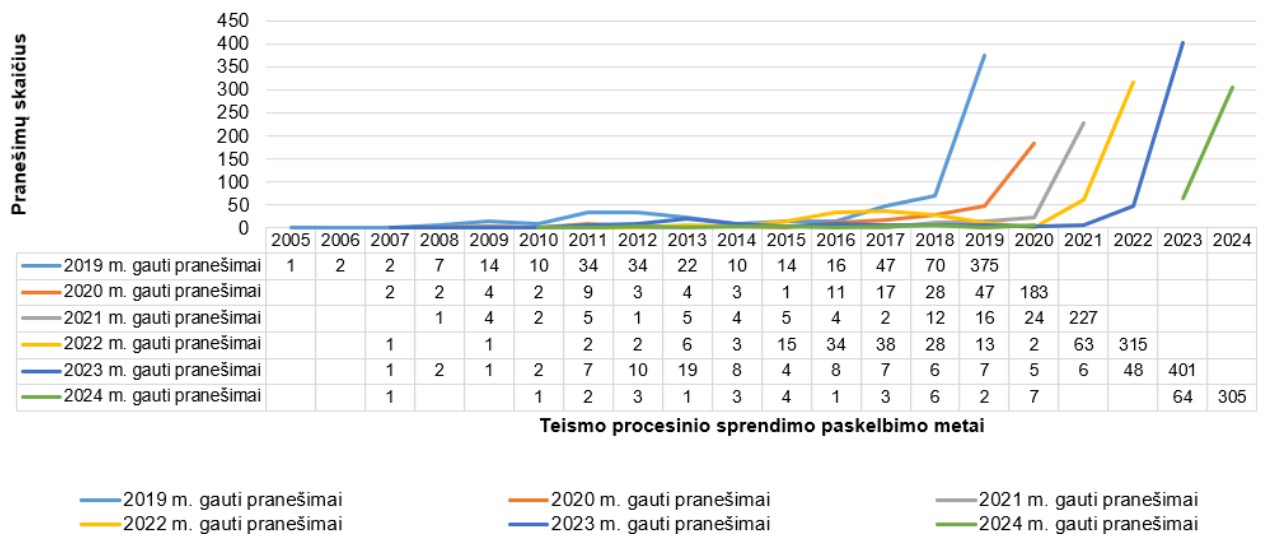
- byloje dalyvavusio asmens vardas ir (ar) pavardė;
- byloje dalyvavusio asmens gimimo data;
- byloje dalyvavusio asmens gyvenamosios vietos ar nekilnojamojo turto adresas;
- privalomo registruoti turto unikalus numeris ir (ar) adresas ir pan.

Vis dėlto 2024 metais pasitaikė atvejų, kai teismai sužinojo apie viešai paskelbtas visiškai nenuasmenintas teismų procesinių sprendimų versijas, 2024 m. pasitaikė 8 tokie atvejai (2023 metais – 13 atvejų, 2022 metais – 12 atvejų), iš jų 5 atvejais nenuasmenintos teismų procesinių sprendimų versijos buvo paskelbtos 2024 metais. Teismai, sužinoję apie tokius pažeidimus, nedesdami ištaisė nuasmeninimo klaidas ir operatyviai atliko kitus būtinus veiksmus.

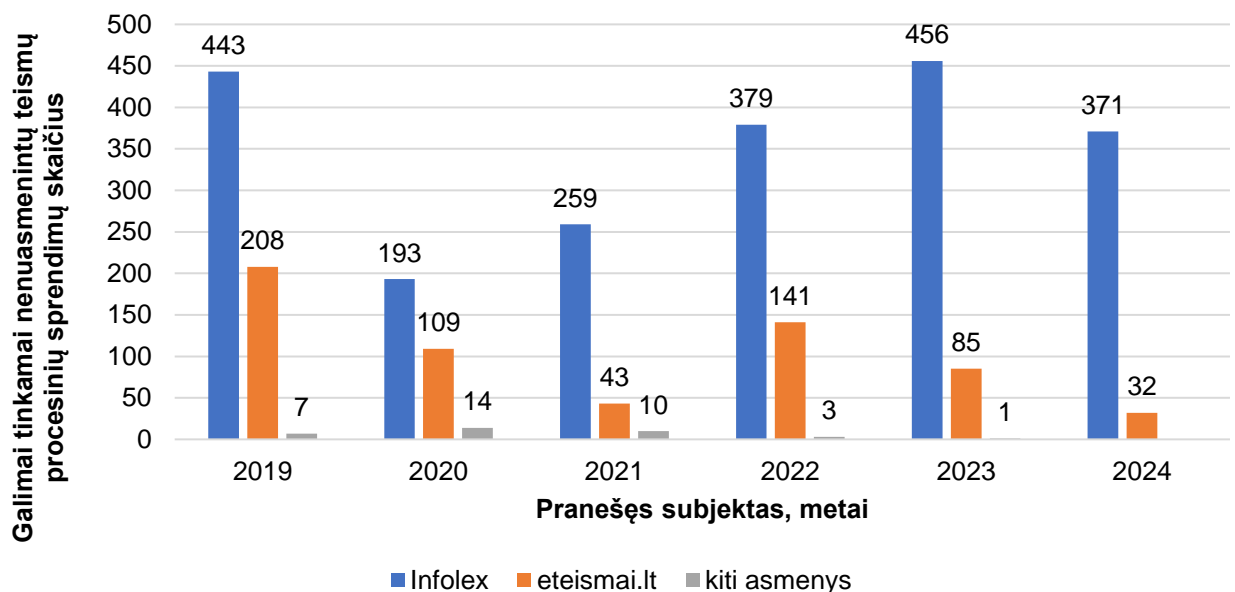
Iš minėtų 403 viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų 98 sprendimai buvo viešai paskelbti 2007–2023 metais ir 305 sprendimai – 2024 metais.

2019–2024 metais gautų pranešimų dėl galimai tinkamai nenuasmenintų procesinių sprendimų (pagal sprendimų paskelbimo metus ir pagal pranešusį subjektą) palyginimas pateikiamas diagramose.

Pranešimai dėl viešai paskelbtų galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal sprendimo paskelbimo metus)

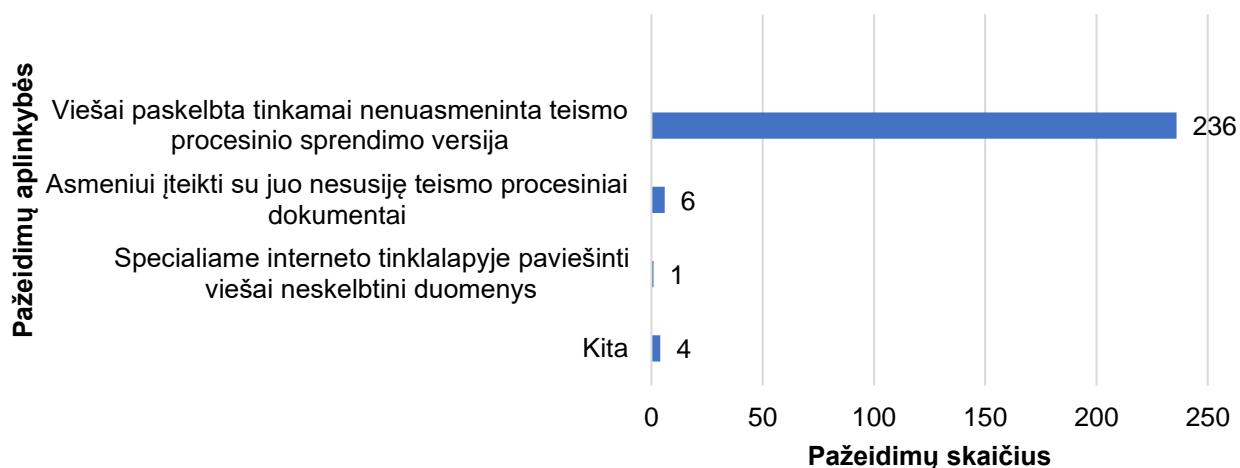

Pranešimai dėl galimai tinkamai nenuasmenintų teismų procesinių sprendimų (pagal pranešusį subjektą)

Pažymėtina, kad viešai paskelbti tinkamai nenuasmeninti teismų procesiniai sprendimai 2024 metais (kaip ir 2022–2023 metais) sudarė didžiąją teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose užfiksuotų pažeidimų dalį – 236 atvejai iš bendro 247 pažeidimų skaičiaus (atitinkamai 2023 metais 328 atvejai iš bendro 349 pažeidimų skaičiaus, 2022 metais 323 atvejai iš bendro 345 pažeidimų skaičiaus).

Teismų asmens duomenų saugumo pažeidimų žurnaluose 2024 m. užfiksuoti pažeidimai

Rekomendacijos teismams

Teismų darbuotojams primintina, kad:

1. EPP paslaugų gavėjo paskyra yra įrankis, kuriuo naudodamasis proceso dalyvis realizuoja teismo jam suteiktą teisę susipažinti su teismo tvarkoma bylos medžiaga ir informacija apie bylos proceso eigą;
2. į bylos šalių sąrašą neturėtų būti įvedami su byla nesusiję asmenys ir jiems neturėtų būti suteikiamas elektroninis bylos kortelės matomumas;
3. su teisėsaugos institucijomis Administracija yra sudariusi duomenų teikimo sutartis, kurių pagrindu teikiami LITEKO duomenys;
4. teisingumo vykdymo procese teismo tvarkomų duomenų apimtis nesikeičia nuo to, ar proceso dalyvis susipažįsta su bylos medžiaga fiziškai teisme, ar naudodamasis teismų viešosiomis elektroninėmis paslaugomis;
5. teismo elektroniniai dokumentai privalo būti pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu, kuris užtikrina patikimą asmens identifikavimą, dokumento ir pasirašiusio asmens duomenų vienareikšmį susiejimą ir dokumento turinio bei jo duomenų nepakeičiamumą;
6. teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka teismai teikia jų tvarkomus asmens duomenis pagal duomenų gavėjų prašymus (vienkartinio teikimo atveju). Prašyme turi būti nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas, teikimo bei gavimo teisinis pagrindas ir prašomų pateikti asmens duomenų apimtis. Sprendimas dėl prašymo (ne)tenkinimo turi būti priimamas įvertinus prašymo teisėtumą, proporcingumą ir pagrįstumą;
7. proceso dalyviai turi teisę prašyti pateikti detalesnę informaciją apie teisėjo nebuvimo darbe priežastis (nedarbingumas, komandiruotės, atostogos), ypač jei kyla pagrįstų abejonių dėl užsitęsusio teismo proceso ir proceso dalyvis siekia ginti savo teises ir teisėtus interesus. Tais atvejais, kai prašomi pateikti duomenys yra jautresni (pvz., nedarbingumas) ir nesusiję su tiesioginių funkcijų vykdymu (pvz., atostogos), pateiktame prašyme turėtų būti nurodytas asmens duomenų teikimo / gavimo teisinis pagrindas, duomenų naudojimo tikslas ir prašomų asmens duomenų apimtis.

Įvertinus teismų dažniausiai užduodamus klausimus, Administracijoje gaunamų pranešimų dėl galimai netinkamai nuasmenintų teismų procesinių sprendimų skaičių ir tai, kad 2024 metais teismuose dėl žmogiškosios teismų darbuotojų klaidos įvyko ir kitų asmens duomenų saugumo pažeidimų, aktualios išlieka rekomendacijos, pateiktos ankstesnėse

teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno ataskaitose¹.

Tolesni darbai ir iššūkiai

2025 metais ir toliau bus siekiama didinti teismų darbuotojų, tvarkančių asmens duomenis, informuotumą asmens duomenų apsaugos srityje, kad asmens duomenų tvarkymas teismuose atitiktų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, reikalavimus.

Kaip ir ankstesniais metais, 2025 metais planuojamos teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno konsultacijos Administracijos organizuojamuose teismų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo renginiuose (žmogiškųjų išteklių specialistų ir kanclerių, archyvarų, raštinių vedėjų, teismų atstovų ryšiams su žiniasklaida ir visuomene darbinuose susitikimuose) bei susitikimas-diskusija su teismų darbuotojais, kuriems pavesta koordinuoti asmens duomenų apsaugos klausimus teismuose.

Taip pat planuojama peržiūrėti teismų procesinių sprendimų nuasmeninimo tvarką ir tęsti tarpinstitucinį dialogą su suinteresuotomis institucijomis teismų sistemai aktualiams asmens duomenų tvarkymo klausimams aptarti.

Parengė:

Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūnė

Inga Dauparaitė

¹ Teismų sistemos duomenų apsaugos pareigūno ataskaitos skelbiamos teismų intranete <https://intranet.teismai.lt/lt/teismu-veiklos-koordinavimas/asmens-duomenu-apsauga/duomenu-apsaugos-pareiguno-ataskaitos/5793>.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinė teismų administracija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl duomenų apsaugos pareigūno ataskaitos pateikimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-01-23 Nr. 4R-140-(1.13.Mr)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Parašo paskirtis	pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Natalija Kaminskienė Direktorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-01-23 10:56:28 GMT+02:00
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-01-23 10:56:41 GMT+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC
Sertifikato galiojimo laikas	2024-06-19 11:17:25 GMT+03:00 - 2028-06-18 11:17:25 GMT+03:00
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Lietuvos teismų informacinė sistema
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja. (2025-01-23 14:27:11)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo LITEKO 2025-01-23 14:27:11
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-